

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 „

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A régi rend.

A teljes egy évig tartott törvényen kívüliség vagyis az ugynevezett ex-lex minden téren megszűnt s helyre állt a régi rend. A törvényhozás megszavazta az ujonczjuralékokat úgy az 1903. mint jelenévre. Megszavazta a múlt évi költségvetést s felhatalmazást adott a folyó év első felében szedendő adókra. Ezen IV. t.-cz. 4. §-ában megengedi a pénzügyminiszternek, hogy a múlt év május hó elsejétől, ezen év április elsejéig terjedő időből származó adóhátralékok törlesztésére oly adóköteleseknek, a kik fizetési halasztás engedélyezése iránt folyamodnak, e halasztást a késedelmi kamatok teljes elengedése mellett adhassa meg.

A törvényhozásnak e kivételes kedvezmény engedélyezésénél az volt a szándéka, hogy azok az adózók, kiknek állami egyenes adó s egyéb az egyenes adók módjára behajtandó köztartozása, a költségvetésen kívüli időszak tartama alatt annyira felszaporodott, hogy azokat fizetési képességek tönkretétele nélkül egyszerre beszolgáltatni nem bírnák, egyfelől vagyoni megromlásuktól megóvassanak, másfelől pedig a létező adóalap a lehetőségig épségben maradjon.

Ennek a czélnak elérése, valamint a követendő eljárás egyszerűsítése és könnyítése végett a pénzügyminiszter felhatalmazta a kir. pénzügyigazgatóságokat, hogy mindazon köztartozásokra, melyek a pénzügyi hatóságok felügyelete alatt hajtának be, szeptember 1-ig fizetési halasztást engedélyezhessen.

A halasztás az egyenes adó hátralékokra kamatmentesen adható, oly világos kikötéssel és figyelmeztetéssel, hogy ez a halasztás már az 1904 évi április hó 1-én és azután esedékes folyó tartozásokra ki nem terjed; azok tehát esedékességük szerint illetőleg a befizetésre az 1883 évi XLIV. t.-cz.-ben megállapított határidőkben pontosan beszolgáltatandók, továbbá, hogy úgy a folyó tartozás, valamint bármely hátralékos részlet befizetésének elmulasztása a kedvezmény elvesztését vonja maga után; minél fogva ily esetekben az egész tartozás egyszerre esedékessé válik s törvényes járulékaival együtt behajtandó lesz.

Abban az esetben, ha a halasztást kérő adózónak még az 1903 évi május hó első napját megelőző időből is volna hátraléka, a halasztás engedélyezése határozottan ahhoz a feltételhez kötendő, hogy az ily régi hátralék rövid záros határidő alatt befizetessék. Ezekre a hátralékokra a kamatmentesség kedvezménye nem terjedvén ki, a törvényes késedelmi kamat felszámítandó.

A fentebbiek szerinti halasztást a pénzügyigazgatóságok csak azoknak adhatnak kiknek évi adótartozása 500 koronát meg nem halad.

Az ennél nagyobb adófizetők folyamódásai a pénzügyminiszterhez terjesztendők.

A közvetlen adófizetők hátraléka minden esetben a törvényes módon biztosítandó, a községnél fizetők hátraléka pedig azon esetben, ha különben veszélyeztetve volnának.

Az adózók a részletekben fizetés engedélyezése iránti kérelmeket együttesen is és nemcsak

írásban nyújthatják be, de szóval is előterjeszthetik és pedig nemcsak a kir. pénzügyigazgatóságoknál, hanem a megfelelően utasított kir. adóhivataloknál is, kik ezt a bejelentést kötelesek azonnal felterjeszteni.

A kérelmek bélyegmentesek. A kir. pénzügyigazgatóság arra is felvan hatalmazva, hogyha valamelyik tisztviselője hivatalból a községnél időzik — a községi előjáróság közbejöttével — ezen tisztviselőjénél is bejelentessék az adózók halasztás iránti kérelmeket.

Az elősorolt kedvezmények nem terjednek ki a kincstár készkiadásából származó térítményekre és a kir. közjegyzők részére hagyatéki tárgyalásokért bíróság megállapított, azonban közadók módjára behajtandó díjakra, ugyancsak az országos tanítói nyugdíjalapot illető járulékokra sem.

Ezek a tartozások haladéktalanul befizetendők.

Azért közöltük a pénzügyminiszter rendeletét oly részletesen, hogy a lakosság arról tudomást véve ügykezzék adótartozását pontosan a maga idejében befizetni s a kik halasztást kaptak a részleteket pontosan betartani, mert a községi előjáróságok szigoruan utasítva vannak, hogy a részleteket pontosan szedjék be s azokat — az állami adókra és egyéb köztartozásokra — a fenálló szabályok és törvényes kulcs szerint számolják.

A kir. pénzügyigazgatóság utasítva van, hogy a legszigorubban ellenőrizze az adók befizetését s ha netán mulasztás merülne föl a szigorú megtorlás iránt azonnal intézkedjék.

„Petrozsény és Videke” tárczája.

Aggregények.

Irla: Styx.

Még csak ezelőtt egy évtizeddel is olyan különös volt egy-egy aggregény. Ha láttunk egyet az utcán: megbámultuk. Nem értettük ezeket az embereket. Furcsa és mondhatjuk nehéz volt elképzelni olyan embert, akinek sohase lesz felesége, családja, vagy ha igen, későn, nagyon későn.

És imé, ma már egy egész kasztot látnak ilyent. Egy szeretetreméltó kasztot, önálló életfelfogással s olyan különös kedvességgel, ami más embernek egyáltalán nem sajátja. Aggregény! Teljesen beleilleszkedve a társadalmi formákba, megértve s szívesen látva mindenütt. Sőt igazán, ma már nélkülözhetetlenek ezek a bohém, jókedélyű fiúk s ahol ott vannak, valami kellemes, komolyan édes melegséget érzünk s tudjuk, hogy ez nem lehet másképpen, ennek így kell lennie.

Különös! Ennek így kell lenni! Ezelőtt egy pár évvel, vagy mondjunk sokat, egy pár évtizeddel nem ismertük ennek a kijelentésnek a fontosságát s ma már érezzük, hogy nincsen módunkban ezeket a kedélyes gyerekeket a házasság életébe becsúsztatni. Mi ez? Megrögzöttség? Vagy a családi élet megutálása? Nincsen ezeknek az embereknek érzékük ama kellemes meleg megbecsüléséhez, a melyet az a kis fészék tenyészt, amit családnak nevezünk?

Lássuk urak!

Megváltozott az egész élet. Már csak mesészerűen

érdekes nekünk az a csodálatos világ, ahol emberek, közönséges munkás emberek egyszerű, kedves, de jótekonnyan ható családi életet éltek. Nem ismerjük többé a gyermeki, gyönyörű játékokat, nem látjuk a fiatal-ság tiszta szerelmét s ha tovább megyünk üzletet látnak a családban épen úgy akárcsak a zsidó speccerájában. Levetkőztük az emberies, egyszerű életet s felvettünk valami bántó ruhát, ami érezzük, hogy szorít, tudjuk, hogy a vesztünket idézi elő, de amelyet levetkőzni nem tudunk, mert az: modern. Valami különös forróság vibrál a levegőben, abban a levegőben, amelynek minden atomja telve van a nagyozolás, az önzés, a tisztességtelen-üzlet, a kenyérgutáni hajsza bacilusaival, ami olyan fojtó, hogy ma már szinte tűrhetetlen.

Csak egy kicsit körül kell néznünk. Csak egy kicsit látnunk kell s megértjük azt a szörnyű igazságot, amelyet prédikál nemcsak az élet, de az egyes ember mai egyénisége is. Ne szépsítsük a dolgot, ne áltassuk magunkat hamis tezísekkel, de kutassuk a spentán igazságot!

Miért lettek ezek a jó fiúk aggregények? Alkalmatlanok lennének ők családi-életre? Nem tudnák ők megbecsülni azt a jót, amit biztosít nekik a család?

Dehogyan nem!

Haladunk. Nemcsak a tudományok terén, de erkölcsileg is. (Ma már ez is lehet!) Haladunk minden- képen s e mellett a lelkünk olyan üres, hogy ha olykor ez az üresség megnyilatkozik, megijedünk tőle. Éreleml világ ma már nincs. Amit látnak olykor, mint igazat, mint valami családiást, azt mi humbugnak, komédiának tartjuk. Szóval színházadit játszunk, ahol a

változások, a felvonások még jobban elvannak rejtve a közönség elől, mint abban a festett világban. Mert ugy kívánja az élet.

De annál nagyobb a nyomor. Annál rikitóbb a zaj. A nyomort, a szegénységet elrejteti csak ezifra ruhák mögé tudjuk s a lelkünket, ha fáj, zajjal akarjuk elszibbasztani. Nem nézzük a más tisztességét, de kutatjuk mindenkinél azt ami a rossz. Ezzel kapcsolatban élni akarunk, sokat, és nagyon élni. Ha az életünkbe, a fizikai életünkbe kerül is, ha csődöt mond a tisztességünk, ha becselenség lesz is a takarónk épen úgy, mint a vánkosunk: mindegy, de élünk, már t. i. a mai értelemben.

S ha az így van, ha látjuk ezt az erkölcsi és szellemi vegetálást, ha látjuk mint rohan az ember még a mások romlása árán is élni, okvetlenül észre kell vennünk, hogy a családi élet is arra a keserű zátonyra jutott, a mely nem öli ugyan meg ezt az intézményt, de mivel nincsen talaj, csak teng a házasság fája is.

És ma már értjük az aggregényeket is!

A paraszt ember, a munkás, az iparos nem lesz aggregény. Az arisztokratáknak szintén lehet családod alapítani. De idegenkedik attól ma már a kereskedő és különösen a hivatalnok. Tessék csak megnézni a múlt évi szomorú statisztikát!

Hol keressük az okát az aggregénységnek? Igen egyszerű.

Az életben magában! A társadalom a hivatalnoktól, a kereskedőtől olyan sokat követel, hogy annak egy efféle ember megfelelni képtelen.

(Folyt. köv.)

Tehát ne adjon a közönség okot rá, hogy az előjárások netán kiméletlen eszközöz forduljanak, mert elnézést nem gyakorolhat, mivel ez az adófizetőnek nem használ, mert ugy is állami végrehajtó szedné be azt, mit a községi adószedőnek nem fizet be, az előjárásokat pedig érzékeny pénzbírsággal sújtják s az adózók ráadásul elvesztik részletfizetési kedvezményüket.

Még megemlítjük, hogy a megnevezett időből származó adótartozások f. évi április hó 15-én válnak esedékessé, e napon befizetendő minden külön felszólítás nélkül.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Halálozás.** A kiváló tehetségű főmérnök, kibe a Salgótarjáni bányatársulat oly nagy bizalmat helyezett, hogy nagy jóvővel bíró bányájának, a farkasvölgyi kőszénbányának gondozását és fejlesztését teljesen rábízta: Miasz János okleveles bányamérnök 36 éves korában Hegybányán (Hont m.) f. hó 4-én hirtelen elhunyt. Petrozsényben és Vulkánban mindenfelé gyászlobogók hirdetik a munkában fáradhatatlan, jeles tisztviselő halálát. A bányagazgatóság külön szomorujelentésben is megemlékezik a megboldogult hűséges hivatalnokról. Az elhunyt, beteges atyját ment meglátogatni az ünnepeken; annak ágya mellett érte a halál. A megrendült apa, nem bírva ki a nagy csapást másnap meghalt. Minden körben nagy részvételt emlegetik a szomorú két esetet.

— **Nyilvános beszámoló és köszönetnyilvánítás.** A petrozsényi Máv. altszti asztaltársaság f. hó 4-én megtartott színelőadással egybekötött táncestetélyén a következő az anyagi eredmény. Az összes bevétel volt 314 kor 20 fillér. Kiadás volt 154 kor. Maradt tiszta jövedelem 160 kor 20 fillér. Felülfizettek a következők: a Bányatisztviselő olvasókör 10 kor., Schmelich Emil főerdész 4 kor., Mikes István 3 kor., Váradi Vilmos 2 k. 60 fill., Tribus Gyula 2 kor. 20 fill., Figuli Antal, Fischel Vogel 2—2 korona. Br. Ehrenberg Gyula, özv. Györke Ferencz, Janki Róza 1.60—1.60 kor. Junger Samu 1.20. Horváth István 1 kor. Szűcs Béla 60 fillér. Trenka Ferencz, Kluger Fülöp 20—20 fillér. Nagyérdemű közönség szíves pártfogásáért hálás köszönetet mond az altszti asztaltársaság; továbbá ez uton is hálás köszönetet mondunk Wágner Gyula vendéglős urnak, ki bennünket minden irányban támogatni kegyes volt.

Ádám Miklós, elnök. Ungvári Kálmán, pénztáros.

— **Műkedvelői színelőadást** rendezett husvét hét-főjén a magyar államvasutak petrozsényi altszti asztaltársasága a Wagner szálloda nygtermében. Szépszámu s intelligens közönség adta bizonyítékát az ambíciózus műkedvelők szereplése iránti érdeklődésének. Deák Farkas „Könyvelő és Szerelm” című 5 felvonásos színművét adták elő dícsérendő igyekezettel. A szavalóművészetnek legnehezebb és a válfaja próbára teszi a rutínt színművészeket is s ezért a közönség sem támasztott fokozott igényeket az előadással szemben. Konstatajuk azonban, hogy a siker teljesen megfelelt a várokozásnak, de konstatahatjuk azt is, hogy műkedvelők jó vigjáték, népszínmű, szóval könnyebb darabok előadásával sokkal nagyobb hatást érhetnek el. Ez a megjegyzés mit sem von le az előadott színműben szerepelt: Ádám Miklósné, Szabó Lajosné, Gremsperger Ilonka, Kekel Emma, Dávid Dezső, Gremsperger Dezső, Halmos Ödön, Elekes Miklós, Szabó Lajos és Ujváry Imre érdeméből, akik nagy buzgalommal érvényre juttatták a darab drámai szépségét. Előadás után tánc következett, mely vidám jó kedvre hangolta s hajnalig együtt tartotta a táncszedőket. Az anyagi siker szép összeget juttatott az altszti könyvtár gyarapítására.

— **Mozsárgyuzás** áldozatai. A mozsárgyuzás különösen bányavidékeken még mindig nagy divatban van. Egyebütt belátták, hogy a sok puffogatás csak zavarja az imádkozót, a gyengébb idegzetűeket pedig betegé teszi s így a legtöbb helyen beszüntették. Ez a szomorú példa reméljük Petrozsény és vidékén is véget fogja venni a felügyelet nélkül való éjjeli és napali ágyuzásoknak. Nem kevesebb mint hárman sérültek meg súlyosan husvét első napján, mikor nem messze a r. kath. templomkertől vigyázatlanság következtében, esült az ágyu. Megpörkölt arccal és kezekkel ott fekszenek a társulati kórházban.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,**

Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

CSARNOK.

A büntetőtörvény novellája. Mint biztos forrásból értesítik lapunkat egy új paragrafust fognak iktatni a büntető novellába, ugyan is Tisza Pista, ki a kártyák egy blattját sem ismeri — hacsak a tökfilkókat nem, erősen fenekedik a párt azon tagjai ellen, kik eltérőleg vélekednek s különösen cselekszenek s míg ő a honmentes nagy munkájában fáradozik, a párttagok kedélyesen alsóztatnak és tarokkoznak s a nemzetiben gyakran megeresznek egy-egy kis nemzeti esendést is. Látna, hogy sem a nyereség sem a veszteség — habár a becsület is benne volna — sőt még az újságcikkek üreszszeű ostromozása is mind hasztalan; felkérte az idegen kormányokat, hogy a kártyajátékokra vonatkozó büntető intézkedéseket vele közöljék, de habár kérését készséggel teljesítették is belátta, hogy a magán passziókat, kedvteléseket korlátozni, vagy megszüntetni csak a legradikálisabb eszközökkel lehet, s így minden európai törvényhozás rendelkezése csak szörménten való simogatás, így ily nagy mértékben elterjedt szenvedély ellen, Tehetetlenségében már-már arról gondolkodott, hogy visszavonul a nyilvános cselekvés teréről s nem engedi magát lehívabbnak mutatkozó pártfelei által maczeráltatni, midőn a napokban a drótnélküli távbeszélő készülék erősen berregni kezdett s a kagylót füléhez tartva... halló... halló... Mandzsuriából a következő értesítést kapta: Keilunzanksz kormányzója tapasztalván, hogy az ország nagyon is hódol az európai civilizációnak — nem mintha a modern intézmények után vágyodnék a nép, lelenezhazak, árvaházak, színházak létesítésén fáradozván — hanem az európai civilizáció annyiban ferközött be oda is, hogy az emberek módfelelt sokat kártyáznak. Már majdnem annyira mentek a kártya szenvedélyben, mint nálunk, a hol kezd divattá válni a következő üdvözet: „Szervusz! Mi az adutt?”

A kormányzó látván az európai civilizációnak illetlen közeledését s felvén, hogy majd rosszabb is lehet a helyzet, a maga radikális gondolkodásával vetett véget az abuzusnak. A rendőrfőnökhöz intézett egy kéziratot, a melyben tudtul adja mindenkinek, a kit illet és érdekel, hogy kártyázni nem szabad. E szerint mindenkit, a kit kártyázáson kapnak, kitűntetnek egy nyaklánczozal. Ennek a nyakláncznak az az előnye, hogy ércből (de nem aranyból van és meglehetősen súlyos). Nem is szabad levetni azt bizonyos ideig. Két, három sőt ennél is több hónapig kell viselni, jelöl annak, hogy gonosz tettet vitt véghez. Ott ugyanis a gonosztevők nyaklánczot, ugynevezett kényszer nyaklánczot viselnek.

A nyakláncz talán hagyján volna, de ráadás is van: száz botütés. Az már kellemetlenebb dolog. Egy „alsós”-ért a melyben az ember esetleges kontrán kívül nyaklánczot és száz botütést kap!... Minden kártyás megfog egyezni velem ama véleményemben, hogy ez sok. A száz botütés első ízben jár ki a kártyásnak, a nyaklánczozal együtt.

Másodízben újra száz botütést kap a mi megfelel körülből a ferbljáték „Besszer”-jének. A „Rehesszer”-re bizonyára senki sem lesz kíváncsi de a „czukassza” sem lesz keresett dolog, mert a száz botütés azért is kijár.

Nincs kétség benne: az európai civilizáció már most ezek után Mandzsuriába legalább a kártya révén nem fog bevonulni. Minden fekvőhely között a deres a legkényelmetlenebb fekvő hely s minden ráadás között a botütés a legkevésbé esábitó. Valószínű, hogy ott kártyabarlangok, kártya-társaságok épen olyan kevéssé fognak alakulni, mint kártyagyárak. A „kibicz”-ről a mandzsúr megfelelkezett intézkedni, valószínűleg azért, mert azt gondolta, hogy a hol nincs kártyás, ott nincs kibicz.

Tisza majd kingrott a bőréből, rohant egyenesen a képviselőházba hol mindenkinek feltűnt szokatlanul derült ábrázata, még az ellenzékiek is kíváncsiskodtak a szokatlan esemény okát meg tudni. Tiszában nem is

fért meg a nagy esemény, elmondta fűnek-fának, hogy indítványt fog beadni az ülés alatt: válasszanak egy vegyes bizottságot, mely a kártyajáték ilyen és ilyen módon való büntetése iránt javaslatot terjesszen a képviselőház elé s annak tárgyalását és elfogadását a klotür behozatalával is keresztül fogja erőszakolni. Lón erre nagy meglepetés és felháborodás izraelban; különösen az ellenzékiek kérték az ülés megnyitásának elhalasztását, hogy ezen százados joggyakorlatukban ismeretlen eljárás fölött tanácskozhasanak. Az eredményt mindnyájan tudjuk, Thaly Kálmán föl állt s kijelentette, hogy ezennel lerakják az obstrukcio minden fegyverét, csak kegyelmezzen meg a kegyelmes ur s ne adja be indítványát. Az öreg Tiszát vén rokanak nevezték, de a fia tultesz az összes Tiszák és miniszterelnökök ravaszágán. Ma esend és béke van, megszünt az ex-lex csak a végrehajtók dobpergése okoz némi vibrációt a szívekben és zsebekben.

Az előadott eseményekből látható mennyi hitelt lehet adni egy-egy biztos forrásból vett értesítésnek.

Most azonban képzeljünk el egy képet mely elénk tárul, ha a vett értesülés csakugyan megfelel a valóságnak. Mi történnék az egész országban, ha az előadott radikális intézkedés életbe léptethető volna? Az összes Casinokban valószínűleg megállna rövid időre a játék. Mert bárha az emberek legnagyobb része nem idegenkedik is a kitűntetések bizonyos neveitől, de a nyaklánczot, mely azonkivül nem aranyból való, nem szívesen viselné, két, esetleg három vagy több hónapig. Még kevésbé esengnének az appendixek után, a melyek ebben az esetben a ráadásnak felelnek meg. Kártyázni és veszteni amugy is keserves dolog; de kártyázni, esetleg veszteni és teljes bizonyossággal a deresre kerülni, kinos feltűnést keltene a társaságokban. Egy kis Nasi-vasiért kékre, zöldre veretni magát nem volna gentlamanleik dolog. Bekövetkeznék száz eset, a mikor a kitűntetésre vágyókat is a hideg borzogatná, ha a nyaklánczot elküldenék neki. Különösen ha ezek a kitűntetések különböző fokúak, mint a kis, közép- és nagy kereszték. Volna kis-, közép- és nagy nyakláncz kitűntetés, megfelelő érzékeny ráadással. A hátborzogatás ezekhez képest volna kicsiny, mérsékelt és nagy, de egészen el nem maradna. Ha mégis játszanának annyi volna a kitűntetés, hogy megszámlálni sem lehetne. Az érczöntödek nem győznék gyártani a kitűntetési nyaklánczokat, a som-, mogyoró- és meggyfának nagy kelete volna s a ferbljátékos a deresen ovakodnék a „Besszer” szó kiejtésétől. Szóval, a kártyajáték a minimumra redukálódna, mert valószínűleg csak azok kártyáznának, a kik egy pár órai mulatságot késznek volnának kiállani azt a másik mulatságot is.

Azonban ne féljünk! Nem élünk Mandzsuriában hol most szintén más egyebekkel vannak elfoglalva. A deres rég megszünt intézmények sorába tartozik, bár mennyire ohajtanak is némelyek annak visszatérését. A Tisza Pista erős keze is megcsuklanék a kártyaszennvedély eltörlésében; még a fölemelt létszámot is szívesen megszavazzuk csak szóba ne hozzon ilyen nemzeti karakterünkől kiforgatni akaró javaslatot. Bátran elvesztheti akárki vagyonát, sőt becsületét is a kártyán, megvédi az európai civilizáció. Visszafelé nem haldadunk. Radikális rendszabályokat legfőkébb a rakonezatlan kibiciek ellen fognak életbe léptetni, a kik nem vetik alá magukat a halgatás törvényének.

Szerkesztői üzenetek.

Kritikus Petrozsény. Színészetről irt kritikáját jövő számunkban. Köszönjük szíves figyelmét s várjuk a folytatást. E helyen közöljük a jövő heti műsort: Vas. Kurucz furfang. Hétfő: Három pár cipő. Kedd: Kisbaba. Szerdán: Bob herezeg. Csüt.: Don Cezár. Péntek: Aranykakas. Szombat: Obrenovics Sándor Szerbia királya.

NYILTTÉR.

Áthelyezésem folytán távoznom kell ezen kedves községtől, melyet második házamként szerettem meg. Minthogy az idő rövid, ez uton mondom Isten hozadót jóakaroim, jó barátaim és ismerőseimnek.

Az Isten áldja meg őket, és kérem tartsanak meg jó emlékükből, mint a hogy én őket soha feledni nem fogom.

Petrozsény, 1904. ápril. 10-én.

Öszinte szeretettel:
Buzás Vilmos.

Közgazdaság.

A Trieszti Általános Biztosító-Társaság
[Assicurazioni generali]

f. e. március hó 18-án tartott 72-ik közgyűlésén terjesztették be az 1903. év mérlegeit.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1903. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 656,787.581 korona és 31 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 28,731.705 korona 08 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 14,002.386 korona 03 fillérrel 174,192.235 korona 16 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses-lopás elleni és tűkór-üvegbiztosítást a díjbevétel 12,989,614.539 korona biztosítási összeg után 21,26,945-korona 70 fillér volt, miből 8,716.810 korona 37 fillér viszont biztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbevétel 12,560.135 korona 33 fillérre rúgott, mely összegből 8,669.907 korona 26 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 86,523.237 korona 41 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3,720.916 korona 60 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,161.348 korona 49 fillérre rúgott.

Károkért a társaság 1903-ban 26,668.093 korona 31 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 768,682.165 korona és 96 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 23,505.036 korona 95 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 3,729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 16,778.952 korona 01 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rúgó kétéves követelések tartaléka és a 378,042 kor. 47 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekon kívül fennáll még egy 938.042 kor. 47 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai áttalások folytán 208,632.918 korona 73 fillérről 227,329.923 korona 25 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 35,297.680 korona 66 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 19,464.641 korona 25 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 723,807 k. 13 f. 4. Értékpapírok 157,833.474 korona 11 fillér. 5. Tarczaváltók 1,008.628 korona 72 fillér. 6. A részvényesek biztosított adósságlelei 7,350.000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 5,651.691 korona 38 fillér. Összesen 227,329.923 kor. 25 fillér. Ezen értékekből 45 millió korona magyar értékekre esik.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Főmunkatárs: Fekete József.

425 szám

1904. vhtó.

Árverési hirdetmény.

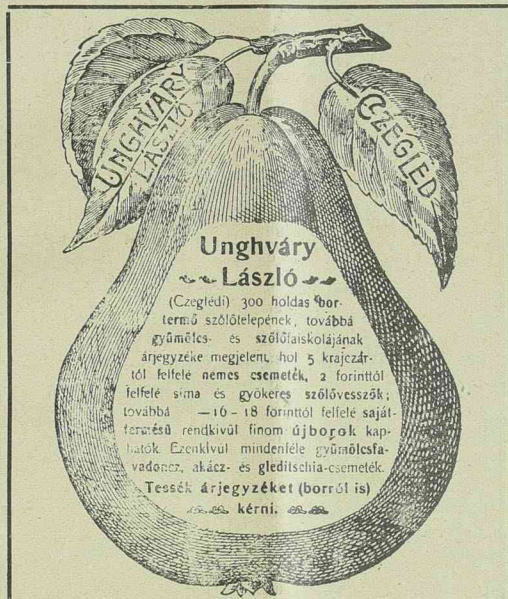
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Nagyszebeni kir. járásbíróóság 1900 évi Sp. II. 1592/3 számú végzése következtében Hannich Henrich nagyszebeni lakos javára Vladisláv Zsigmond mező-livádiai lakos ellen 140 korona s jár. erejéig 1902. évi szeptember hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 790 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: sertések, szekér, és lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróóság 1904-ik évi V. 373/2 számú végzése folytán 140 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi január hó 1-ső napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 22 korona 42 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig is Bezó-Livádiai végrehajtást szenvedett lakásán 1904. évi április hó 16-ik napjának délutáni 4 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is el-rendeltetik.

Kelt Pujon, 1904. évi március hó 22-én.

B. Bánffy Albert
kir. bír. végrehajtó.

Hitelt nyujtok

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, visszabábelőző társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

5 koronáért

küldők 4 1/2 kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült finom anyhe pipere-szappant róza, liliumtej, orgona, ibolya, rezed, jázmin és gyöngy-virágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes meg-küldése, vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII. ker., Bezerédy-utca 3 szám.

Egy amerikai gyorsfőző
és

egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhal-mazott raktároból világhírű s kiválóságukért általá-nosan kedvelt mexikói ezüst-áruimat és pedig:

6 drb. mexikói ezüst asztali kés,	
6 » » » evővillát,	
6 » » » evőkanalat,	
12 » » » kávéskanalat,	
6 » » » kiváló desszertkést,	
1 » » » desszertvillát,	
1 » » » mexikói ezüst levestmerítő kanalat,	
1 » » » tejmerítőt,	
2 » » » eleg. szalon asztali gyertya-tartót.	

46 drb. összesen 6 frt. 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pon-tosan működő 12 1/2 kiló hordképességű háztartási mér-leget kap teljesen díjlanul. A mexikói ezüst egy tel-jesen fehér fém (belül is), melynek tartósságért és kiváló minőségeért 25 évi jótállást vállalnak. Szét-küldés a pénz előleges megküldése esetén vagy után-vétellel történik az európai raktárból:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3. sz.

5-12

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka.

A Magyar

FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA.

Páratlan díszű, külső kiállításban és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, a melyet a „Pesti Napló” az 1904 év karácsonyára szánt meglepetésül, olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló”, új és minden eddigi ajándékot messze tulszárnyaló díszművel, melynek ezime ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló dísz-munka, amely a magyar festés remekait fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, Kupeczkytól, és Mátyókytól kezdve egész a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésevel hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdaságban mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki, amelyet mesteri kivitelű

Ötven műlapon

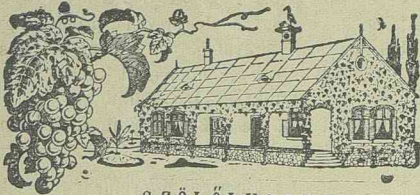
mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű

sok színnyomású kép

lesz, olyan, mint a melyek a Vörösmarty-Albumot eseménynyé avatták a magyar könyvpiacra.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísérni, úgy, hogy az ötven többszínnyomású műlappal együtt A Magyar Festőművészet Albuma a leggazdagabb és legdíszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet Albumát megfogja kapni a Pesti napló minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félre-értés elkerülése végett azonban meg kell je-gyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904 évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapják, a Magyar Festőművészet Albumára csak úgy tarthat-nak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fillér. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy-ut 27 szám alatt van.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és
kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felvehető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapra tudatja.

Czím:

Ermeléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya,
10-20 u. p. Székelyhid.

Dupla villanydelejes kereszt

vagy
csillag

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lelegzés), álmatlanság, fülzugás, nehéz hallás, epilepsia (eskor), idegesség, étvágytalanság, sápkor, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmisem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; megvagyok győződve, készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,

idült betegségeknek alkalmazandó

A kis készülék ára 4 korona,

könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédy utca 3 sz.

5-12

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereménytől többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000	koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre,	a 80.000	koronás főnyereményt a 83061 sz. sors-re
a 100.000	koronás főnyereményt a 74366 sz. sors-re	a 70.000	" " a 81161 " "
a 100.000	" " az 52528 " "	a 70.000	" " az 5498 " "
a 100.000	" " a 94780 " "	a 60.000	" " az 51613 " "
a 90.000	" " a 109780 " "	a 60.000	" " a 76347 " "
a 90.000	" " a 83610 " "	a 50.000	" " a 4036 " "
a 90.000	" " a 92787 " "		

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55,000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

14.459.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 9 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14,459.000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 v. kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 v. kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi április hó 17-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút II/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre tervezettel együtt küldeni.

I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos

Az összeget korona összegben } utánvételezni kérem
} postautalvánnyal küldöm.
} mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.) } A nem tetsző törlendő

Pontos cím:

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG (ASSICURAZIONI GENERALI)

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCZA 10 szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg-, betöréses-lopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.t.”, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” számára.

A petrozsényi ügynökség: HERMANN ADOLF.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.